

ОКТАБРЬ ЙЎЛИДАН — КОММУНИЗМ ВА ТИНЧЛИК И ШИНИНГ ЯНГИ ЗАФАРЛАРИ

(Бош биринчи бетда).

Жамият ҳаёт феолиятининг энг муҳим соҳасида — халқ ҳўжалигида жуда катта натижаларга эришилди. Ҳозирги совет экономикаси — ишлаб чиқаришнинг улкан қўламлиги, ўсишининг муттасил юксак суръатлари, ҳамма тармоқларнинг техникавий жиҳатдан доимий тақомиллашуви мамлакатнинг 10 йил ичида маънавиятнинг миллий даромади 2 баравар кўпайганини экономикаси муттасил ривожланиб бораётганлигидан далолат беради. Шу вақт ичида Совет давлатининг шундан аввалги тарихи давомида вужудга келтирилганга қараганда кўпроқ ишлаб чиқариш потенциаллари барпо этилди.

Олга томон ҳар бир йили қандам қўйилган сари социалистик экономика самридиги афзалликлари ва имкониятлар тобора тўлиқроқ намоён бўлмоқда.

Мамлакатимиз илгари мисли кўрилмаган қўламлиги вазибаларни халқ этмоқда. Ҳар йили юзлаб қоронхалар ишла туширилмоқда. Масалан, Кама автомобил заводи ва Саян-Шушенск ГЭСи сингари индустрия ва энергетиканинг азият қорхоналари кўрилмоқда. Байнал-Амур магистрални ўтказилмоқда. Сибирь ва Урал Шарининг тобора янги-янги бойликлари Ватанга хизмат қилдирилмоқда. Россиянинг қора тўрқон бўлмаган зонасини ривожлантириш юзасидан партия қабул қилган программани бақарашга киришилди, бу программанинг рўйида чиқарилиши мамлакатнинг жуда катта территорияни қиёсасини ўзгартириб юборди.

Айни вақтда партия социалистик ишлаб чиқариш самардорлигини кўпайтиришга, уни сифат жиҳатидан ҳар томонлама тақомиллаштиришга қаратилган катта-катта тадбирларни амалга оширмоқда. Совет халқи коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда янги муваффақиятларга эришмоқда.

Социалистик индустрияимиз XXIV съезд директивларида белгиланган марралар сари дадил яқинлашиб бормоқда. Дастлабки маълумотларга қараганда, индустрия ишлаб чиқаришининг ҳажми тўрт йил мобайнида учдан бир ҳиссадан зиёд бўлди. Бунинг маъносини шунки, тўрт йил муқаддас ичида бундан аввалги беш йиллик ичида ишлаб чиқаришдан кўра кўпроқ саноат маҳсулотини ишлаб чиқарилади.

Ҳозирги 1974 йилда оммашнинг меҳнат гайрати янада юксалди, халқ ҳўжалигининг самардорлиги ортди. Биз ҳали бу йилнинг уяллик кесил якуларини чиқаришимиз керак. Аммо шундан бўлса ҳам мамлакатда саноат ишлаб чиқаришини ўстиришда бутун беш йиллик мобайнида энг юксак кўрсаткичга эришилди ҳозирдаёқ равшан. Шунинг айтиш қиёфа қилдик, ўн ой ичида саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш 8,2 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги 6,6 процент ортди. Бу кўрсаткичлар янада белгиланган кўрсаткичлардан анча ортдирибди. Улар дунбнинг энг катта капиталistik мамлакатларидаги ўсиш суръатларидан охиб кетади.

1974 йил муваффақиятларининг алоҳида аҳамияти бор. Бу йил совет кишиларининг тўққизинчи беш йиллик планларини бақараш йўлидаги курашида ҳақикатан ҳам белгиланган йил бўлиб қолди. Бу йилги ютуқлар шу беш йилликнинг сўнгги, тугалловчи йилида муваффақиятдан ишлаш учун пухта замин яратди.

Қишлоқ ҳўжалиги меҳнатчилари янги натижаларга эришдилар. Бир қанча районларда оҳ-ҳаво шароитлари ноқулай келишига қарамай, умуман мамлакатда янги дон ҳосили чакки бўлмади. Янги ҳосил энг серхосил бўлган ўтган йилдан ороқ бўлса ҳам, аммо ундан аввалги ҳамма йилларнинг ҳосилидан юқоридир.

Волга бўйи, Урал, Шимолий Кавказ, Россия Федерациясининг Марказий қоратўрқонли бўламанган областлари деҳқонлари зарбдор меҳнат қилдилар. Ички йилларини Украина янги омиборига йилнига бар қилдилар. Вулдан дон тўқмоқда. Белорусияда мўл ҳосил этиштирилди ва йиғиштириб олинди.

Пахтақорлар бултурги муваффақиятларини мустақамлаб, кўпайтирдилар. Улар ўз социалистик мажбуриятларини шараф билан бақардилар. Ўзбекистон қолхоз ва совхозларининг ўзига 5 миллион тоннадан кўпроқ пахта териб олинди. Ички бўлиб давлат ҳозиргача 8 миллион тоннадан кўпроқ пахта олди. Ватан пахтачилиги тарихида бу қадар мўл ҳосил бўлмаган эди.

Ўн ой якуларига қараганда, мамлакат қорвалдорлари ҳам йиллик халқ ҳўжалиги планини ошириб бақардиш учун реал имкониятга эгадирдилар.

Қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш борасида қилган ишлар — қолхоз ва совхозлар меҳнатчиларининг юксак уюшқоқлиги, фидокорона куч-гайратларининг, совет кишилари тўрқондаги умумхалқ ҳамжўрлигининг натижасидир. Бу — партиянинг ялми асосланган аграр сийсатининг, партия ишқоқ ҳўжалигига доимо эътибор бериб келаётганлигининг натижасидир.

Қишлоқ ҳўжалигининг айлантилиб, бундан ўн йил аввалги аҳволга ҳозирги нув позицияларига туриб назар ташлайдиган бўлсак, шу вақт ичида нақадар катта ўзгаришлар содир бўлганлигини кўрамиз. КПСС Марказий Қўмитетининг мамлакат қишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришига асосий йўналишларини белгилаб берган 1965 йил март Пленумидан бошлаб партия қишлоқ ҳўжалигини ишлаб чиқаришини юксалтиришига энг муҳим масалаларини изчилди; билан, қандам бақарам ҳал этиб келмоқда, уни пилтослаш, қишлоқнинг моддий-техника базасини мустақамлаш йўлини муттасил амалга ошириб келмоқда. Коммуник механизациядаш ва химиялаш кенг миқёсда ўтказилмоқда. Ерларни мейорациялаш соҳасида катта-катта ишлар қилиб юборилди. Шуларнинг ҳаммаси деҳқончилик ва қорвалдорларнинг махсуддорлигини ошириш, совхозлар ва қолхозлар номинасини анча мустақамлаш ҳамда ириворат йиғида қишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришда тўрқонли ясашни таъминлаш ишонини берди.

КПСС қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқаришини янада ўстиришини, унинг самардорлигини оширишини энг муҳим вазибаларининг бири деб билимоқда. Партия бу вазибани бақарашга ўзининг барча тақабилотлари, ҳамма меҳнатчиларининг куч-гайратларини сафарбар қилмоқда.

Партия ўртага қўётган мақсадларга беришининг муваффақиятини ҳаминча миллионларнинг онгли, ижодий фаолияти ҳал этиб келган ва ҳал этмоқда. Уларнинг социал-сийси янгилигини ва меҳнат гайрати ҳўжалик планларининг тақдирини ҳам, умуман мамлакат тақдирини ўстиришини ҳам, бутун ҳаётимизни ахшланиши ҳам белгилаб бормоқда.

Бутун беш йиллик йилнинг байрам қилар эканмиз, меҳнат ахли тўрқонда, совет шахар ва қишлоқларидаги меҳнатчилар ҳақида, мамлакатнинг индустриал қувватини кўпайтиришга, қишлоқ ҳўжалигини ишлаб чиқаришини ривожлантиришга, ўз қуралини ва истеъдодларини социалистик Ватан равидаги бағишлаётган қишлоқ тақабилотларида алоҳида самиямат ва йиғиштирилган билан қиламиз.

Меҳнатчиларнинг ташаббуси, зарбдор иши, мусобақа кенг қўлоқ бағалиги — олға томон қилдирилган ҳаракатимизнинг ишончли тезлаштириш эканлиги бу йил янги далиллар билан исботланди.

Социалистик мусобақада халқнинг ижодий қобилиятини янада тўрқонли равида кўрилади, қўлига алоҳиб ташаббуслар юзага келади.

Мўйибил плавлар, минглар шартномалари, зарбдорлар йўлдамаси — мусобақанинг ана шу ва бошқа формалари тўққизинчи беш йиллик планларини бақараш учун одиб қўйилган умумхалқ курашининг ифодаси бўлиб қолди. Булар меҳнат унумдорлигини оширишга, асбоб-ускуналар ва машиналардан фойдаланиш самардорлигига, ишлаб чиқариш теърипларини юзага чиқаришга тобора сезиларли таъсир ўтказмоқда.

1974 йилда мўйибил плавлар ва социалистик мажбуриятлар тўла ва охириб бақарилганини ҳисобига халқ ҳўжалиги қўшнча равишда тахминан 6 миллиард мўйибил саноат маҳсулотини олади. Совет кишиларининг иқомбахор меҳнати ана шундай самаралар бермоқда.

Инсоннинг халқ бахт-саодати йўлидаги меҳнати унинг хизматлари мезони бўлиб қолган бизнинг жамиятимизда ишлаб чиқаришнинг илғорлиги деб атайини шарафлиқ ҳам юксакроқ шараф йўли. Бизда миллион-миллион ана шу йиллик ишлар бор. Улар — беш йилликнинг ҳаққий байроқдорлигидир. Улар ҳаққий равишда умумхалқ тақдирини, хўрамат ва ақдоромига сазовор бўлган кишилардир, уларнинг хизматлари йили партия билан Ватан муносиб равишда тақдирламоқда.

Ўрқонлар! Партияимиз экономиканинг сифат кўрсаткичларини ошириш, ишлаб чиқаришни интенсиблиш, бутун ҳўжалик фаолиятини анча юқори поғонага кўтариш йўлини изчилди билан муттасил ўтказиб келмоқда. Партияимиз ишлаб чиқаришни ялғизлаштириш ва боқарашини тақабилот этишини янада ахшланиш, ҳамма этқонда чинакам партиявий шўб қўлоқ билан ҳаракат қилмоқда. Бунинг партия ўз итисодий сийсати амалга оширилишининг энг муҳим шарти деб билиди.

Бу йўлнинг тўрқонли тўққизинчи беш йиллик планлари бақарилишининг бориши билан яқинроқ тақдирламоқда. Экономиканинг структураси тақомиллашмоқда, ишлаб чиқариш чикимлари кўпаймоқда, иқтимоий меҳнат унумдорлиги доимо ошмоқда. Бу йил миллий даромадини кўпайтиришни бешдан тўрт қисмдан орқиритишга шу йўл билан эришилди.

Кейинги вақтларда фан-техника тараққийли суръатларини жалдлаштиришга доир тадбирларнинг бутун бир комплекс амалга оширилди. Халқ ҳўжалигини серурум техника билан, комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш восталари билан таъминлаш кенг жабаб бўлиб олаб борилоқда.

Илмий-тадиқот, лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари ҳамда саноат қорхоналари мустақамлаш ҳамкорлида ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини ва махсуддорлигини сифатини ошириш соҳасида кўн билан иш олаб бормоқдалар. Шу беш йилликнинг ҳар йилида янги махсуддорларнинг уч йили миғданга орқун турини ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Саккизинчи беш йилликда бундан икки баравар кам янги махсудот ишлаб чиқариш ўзлаштирилган эди.

Умуман олганда КПСС XXIV съезидан кейин ўтган давр ичида мамлакатимиз фан-техника революцияси ютуқларини социализм афзалликлари билан узвий равишда қўшиб юборишга эришишдан иборат тарихий вазибани ҳал этишда сезиларли равишда олға

қилиди, деб айтиш учун бизда ҳамма асослар бор.

Шу билан бирга экономикаимиз сифат жиҳатдан тақомиллаштириш проблемалари ҳали доимий эътибор беришни ва кўп қўл-гайрат сарфлашни талаб қилишини ҳаммаимиз ахши тушиниб турибмиз. Леонид Ильич Брежнев ҳақли равишда ўқитиб ўтганидек, ҳозирги энг муҳим вазиба ҳам миқдорини, ҳам сифатини оширишни ўрганишдан, мамлакат бойлиқларига тежаб-тежаб муносабатда бўлишдан, асосий резервимишни ҳаракатга келтириб, экономика самардорлигини оширишдан иборат.

Бунда гап ҳозирги илм-фаннинг ишлаб чиқарувчи қувватини ахшироқ фойдаланиш, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга теъроқ жорий этишни таъминлаш устида бораётган. Гап масъулият ва ишқабилотини ошириш, давлат ва меҳнат интисодига қатъий риоя этиш тўғрисида, мавқуд камчиликларни, олға томон қилдирилган ҳаракатимизга ҳалақат бераётган ҳамма йиллатларни қатъият билан бақарашга этиш тўғрисида бораётган. КПСС Марказий Қўмитетининг 1973 йил декабрь Пленуми таъкидлаб ўтганидек, бу партиявий ишдир, сийсий ишдир.

Биз тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йили арафасида турибмиз. Халқ ҳўжалик планларини тўла ва охириб бақараш, якуловчи босқунда зарбдор меҳнат қилиш — олдимизда турган энг муҳим ва масъулият вазибалиқ. Бу вазибани муваффақиятли ҳал этиш — социалистик экономика ва маданиятини янада ривожлантиришнинг, халқ фаровонлигини оширишнинг гаровидир.

Меҳнат ахли тўғрисида, халқнинг бахт-саодати ҳақида гапмуҳим қилиш — коммунистлар партияси фаолиятининг энг тарбиятчи ва масъулидир.

КПСС XXIV съезидан социалистик экономиканинг катта имкониятларини ҳисобга олиб, социалистик ишлаб чиқаришни юксак суръат билан ривожлантириш асосида меҳнатчилар турмушининг моддий ва маданият даражасини анча оширишни тўққизинчи беш йилликнинг энг вазибаси қилиб белгилаб берилгани маълум.

Бу вазиба изчиллик билан ҳал этилмоқда. Кейинги йилларда халқ фаровонлигини ошириш учун нақадар кўн иш қилинганлигини ҳар бир совет оиласи, ҳар бир киши ўз таърибасидан билиди.

Съезд Директивларига мувофиқ шў ҳақини ошириш борасида катта-катта тадбирлар юзага чиқарилиди. Меҳнатчиларнинг катта орқун — врачлар, ўқитувчилар, темирўй транспорт ходимлари, қишлоқ ҳўжалиги механизаторларининг иш ҳақи оширилди.

Иш ҳақининг янги анча юқори миқдომизни изчиллик билан жорий этилмоқда, ишлаб чиқариш тармоқларидаги ўртача ҳал оладиган ходимлар катогориясининг ставкаси ва оқладлари оширилмоқда. Бу социал-ийсиодий тадбирлар ахши турли катогорияларини таъминлаш даражасини яқинлаштириш учун катта аҳамиятга эга бўлади.

1971 йилдан 1974 йилгача ўтган давр ичида ҳаммаси бўлиб, қирқ етти миллион кишининг — ҳақикатан ҳам икки ишчи ва хизматчилар боришини иш ҳақи қўлабди бормоқда.

Халқ фаровонлигини оширишда иқтимоий истеъмол фондлари муҳим роль ўйнайди. Пенсиялар, етипендиялар, нафақалар ва бошқа тўловларни кўпайтириш тўғрисида беш йилликнинг тўрт йили мобайнида 30 миллион кишининг даромадлари оширилди.

Янгида КПСС Марказий Қўмитети билан СССР Министрлар Совети иш алоқиди тарбиялаш учун янги шароит яратиб бериш, болалик оилаларга моддий ёрдам кўпайтириш мақсадида қўлдан кўтилган оқладларнинг боқараш учун нафақа жўйини этиш тадбирларини тақдирламоқда. Давлат тўловларини таъминлаш тўғрисида ҳар йили 1,8 миллиард сум ажратилди. Бу — Коммунистлар партияининг халқ бахт-саодати тўғрисидаги гапмуҳим қўлсатуви яна бир яққол далилидир.

Партия ақолининг реал даромадлари даражасини ошириш билан бирга халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришини кўпайтириш соҳасида катта иш олаб бормоқда. Миллий хизмат юксак суръатлар билан ривожланимоқда. Совет кишиларий йил сайни тобора кўпроқ қилиб-кечак, мебель, қолондильяни, телевизор сотиб олмақдалар. Беш йилликнинг ўтган даври ичида бу моллар аввалги бутун беш йилликдан анча кўп сотилди.

Шу билан бирга меҳнатчиларнинг талаб-эътиёқлари, айниқса ишлаб чиқарилаётган молларнинг сифатига нисбатан талаб-эътиёқлари тобора ошмоқда. Бундан бўлиш мутлақо қўнйилди. Партия халқ ҳўжалигини барча тармоқлари ва аввало энгил саноат билан озиқ-овдат саноати ходимларининг куч-гайратларини кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, шу молларнинг сифатини оширишга, турларини кўпайтиришга, бошқача қилиб айтганда, ақолининг эътиёқини тобора тўла ҳажмида қондиришга қаратилмоқда.

Уй-жой шароитларини — меҳнатчилар фаровонлигининг асосий кўрсаткичларидан биридир. Мамлакатимизда уй-жой қурилиши дунёда энг ичидигана Москва қаб шарҳарлардан тўрттининг уй-жой қурилишига тенг келадиган миқдорда уй-жой майдонига ишга туширилди. Биздаги уй-жой қурилишининг кўламини қандайлигини кўрсатади. Бу тўрт йил ичида 45 миллиондан орқун совет киши янги квартираларга қўшиб қилиди ва ўзининг уй-жой шароитларини ахшлалаб ола

ди. Партия ақолининг уй-жой билан таъминлишини доимо ошириб келмай, шу билан бирга бу ҳўжурлар реал таъминлишини қанқолат ҳам беради. Совет граждани ишқабилот ва эксплуатация, сийсий ва миллий қамситиш қабилот иллатлардан ҳалос этилган. У давлат ишларини идора қилишда, ишлаб чиқариш ва жамоат ҳаётида ишқор эътиш учун ҳамма имкониятларга эгадир.

Совет кишисининг ор-омуси, унинг гражданилик ҳўқуқлари қонунимизнинг бутун қучи билан ҳимоя қилинади. Шу билан бирга чинакам демократизм, чинакам халқ ҳўқимияти, коммунистия қурилиш буюк ишқорини ўз юксак онглилик ва масъулиятни талаб қилади.

Шу босқундан ҳам партия жамиятининг уюшқоқлигини мустақамлашмоқда, ҳар бир ишқорининг маъсулиятини ошқормоқда. Шу босқундан ҳам партия совет кишиларини камчиликларга, турли-туман сарқитларга нисбатан ва жамиятга қарин ҳодисаларга нисбатан муросазлик руҳида тарбияламоқда, буржуа идеологиясининг суқулуб қилинишига қарин кескин кураш олиб бормоқда. Партия барча меҳнатчиларда коммунистик эътиқот, меҳнат гайрати ва сийсий ақтиявчилик, онгли интизом ва ишқабилотни шакллантиришга интилмоқда.

Партия мамлакатнинг ҳар бир гражданини юксак маънавий-сийсий фазиалат руҳида тарбиялаш билан бирга В. И. Ленин таълим бериб айтганидек, «бундан буюн ҳам оммашнинг онгига, одатига, қундалик феъл-атвориға-коммунистик интизом ва коммунистик меҳнати синдириш учун ишлай беради» (ТАТ, 41-том, 108 бет).

Бизнинг саноат ва қишлоқ ҳўжалигининг, меҳнатчиларнинг фаровонлигини ошириш ва маданиятини кўпайтиришда, совет жамиятининг сийсий ва голий бирлигини янада мустақамлашдаги ҳамма муваффақиятларимизга Коммунистик партия раҳнамолигида эришилди. Коммунистик партия доимий ўзининг тўғри қомис — марксизм-ленинизм назариясига амал қилиб келмоқда, жуда бой революцион таърибага талимоқда. Унинг ленинчи Марказий Қўмитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сийсий бюроси интимоий турмушининг ҳамма соҳаларида ҳақикатан ҳам улғувор иш олиб бормоқдалар, совет халқининг бунёдкорлик меҳнатини таъминлаш этиб, йўллар тўрийдилар. Шахсан Леонид Ильичнинг партия билан давлатнинг қўн қиррали ҳаёти ва фаолиятини раҳбарлик қилишдаги буюк ролини ҳар бир

Социалистик иқтимоий тузум, совет турмуш тарзи моҳиятининг ўзи ҳам ана шунда ифодаланади, бунинг энг ҳақли равишда Октябрь энг муҳим галабаси, деб билимиз. Совет турмуш тарзида совет кишилари мафзаатлари ва мақсадларини берили, уларнинг коммунизм ишига садоқатини мукжасамлашган. Мамлакатдаги барча миллат ва элаларнинг қардошчилиқ улар ўртасидан буюнма буюн маънавийлик билан бирлигини ҳар бир совет оиласи, ҳар бир киши ўз таърибасидан билиди.

Социалистик иқтимоий тузум, совет турмуш тарзи моҳиятининг ўзи ҳам ана шунда ифодаланади, бунинг энг ҳақли равишда Октябрь энг муҳим галабаси, деб билимиз. Совет турмуш тарзида совет кишилари мафзаатлари ва мақсадларини берили, уларнинг коммунизм ишига садоқатини мукжасамлашган. Мамлакатдаги барча миллат ва элаларнинг қардошчилиқ улар ўртасидан буюнма буюн маънавийлик билан бирлигини ҳар бир совет оиласи, ҳар бир киши ўз таърибасидан билиди.

Социалистик иқтимоий тузум, совет турмуш тарзи моҳиятининг ўзи ҳам ана шунда ифодаланади, бунинг энг ҳақли равишда Октябрь энг муҳим галабаси, деб билимиз. Совет турмуш тарзида совет кишилари мафзаатлари ва мақсадларини берили, уларнинг коммунизм ишига садоқатини мукжасамлашган. Мамлакатдаги барча миллат ва элаларнинг қардошчилиқ улар ўртасидан буюнма буюн маънавийлик билан бирлигини ҳар бир совет оиласи, ҳар бир киши ўз таърибасидан билиди.

Совет турмуш тарзи — коллективизм ва ўзаро ёрдамга, инсонини ҳўрматлашга асосланган муносабатларнинг янги системасидир. Ўз ҳаракатига қўра гоит инсонлар парвар бўлган бу система ҳозирги кунга ва келаякам қомпл ишқор тўғрисида кўпайтиради.

Олга томон ҳаракат қилганимиз сари совет турмуш тарзининг ақолий беллилари янада ривож толимоқда. Ленин суғари билан айтганда, бизда «инсон жамиятини янги олий формалари» (ТАТ, 26-том, 40-бет) муваффақиятли ривожланимоқда. Одамларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи тарихий топди. Жамиятнинг голий-сийсий бирлиги мустақамлашмоқда, унданги ҳамма социал гуруҳлар бир-бири билан тобора яқинлашмоқда.

Меҳнатчиларнинг энг ушқоқ, чинқилға ва онгли орқунди — ишчилар синфи коммунистик қурилишда, жамиятимизнинг бутун ҳаётида ҳақли равишда етакчилик ролини ўйнамоқда. Коммунистик идеалларга чексиз содиқ бўлган ишчилар синфи Россия революцион пролетариати ишини муносиб равишда давом эттирмоқда. Мамлакатимизнинг ишчилар синфиға, унинг ҳам Улуғ Ватан уруши йилларидаги, ҳам тизм меҳнат йилларидаги жаосратларига бутун дунё меҳнатчилари офарин айтмоқдалар.

Қолхозчи деҳқонлар қарномон ишчилар синфи билан иттифоқ бўлиб ҳаракат қилмоқдалар. Ўн йили техника билан қурулган, маданият жиҳатдан бекис ўсан қолхозчи деҳқонлар мамлакатни ривожлантиришга жуда катта ҳисса қўлмоқдалар.

Итисодий қудрат ўсиб, фан-техника тараққийли суръатлари тезлашиб, халқнинг маънавий турмуши боини борган сари совет зийбаларининг роли ҳам табиий равишда ошмоқда.

Ишчилар синфи, қолхозчи деҳқонлар ва зийбаларнинг буюнма буюн иттифоқи жамиятимиздаги барча мамлакатдаги барча миллат ва элаларнинг бирлиги шунда иш қўнқидириш, шу куч тўғрисида коммунистия қурилишини улғувор вазибаларни муваффақиятли ҳал этилмоқда. Партиянинг сийсати ишчилар синфи, қолхозчи деҳқонлар, зийбаларини бир-бири билан янада кўпроқ яқинлаштиришда, шахар билан қишлоқ ўртасида, ақлий меҳнат билан жимқоний меҳнат ўртасидаги муҳим тафовутларни аста-секин бартараф этишга қўлақлашга қаратилмоқда. КПСС XXIV съезди таъкидлаб ўтганидек бу — сийфизс коммунистик жамият қурилишининг асосий соҳаларидан биридир.

Партия социалистик демократияни янада ривожлантириш тўғрисида доимо гапмуҳим қилмоқда. У меҳнатчилар депутатлари Советларнинг, қасаба союзуларининг, Ленин қомсомлигининг, мамлакатдаги барча жамоат ташкилотларининг фаолиятини янада активлаштириш учун ҳамма ишчи қилмоқда.

Кенг демократизм — социалистик воқелиянинг ўзига ҳос хусусиятидир. Демократияимизнинг принциплал афзаллиги шундан

иборатки, у инсон ҳўқуқларини эълон қилиш билангина чекланиб қолмай, шу билан бирга бу ҳўжурлар реал таъминлишини қанқолат ҳам беради. Совет граждани ишқабилот ва эксплуатация, сийсий ва миллий қамситиш қабилот иллатлардан ҳалос этилган. У давлат ишларини идора қилишда, ишлаб чиқариш ва жамоат ҳаётида ишқор эътиш учун ҳамма имкониятларга эгадир.

Социалистик жамият — ҳар бир меҳнатчи турмушининг ҳам моддий, ҳам маънавий шароитларини ахшлалаш тўғрисида гапмуҳим қилдирилган тарихда биринчи жамиятидир. Бизнинг ресурсларимиз жуда чекланган пайларда ҳам мамлакатга энг зарур буюмларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш таъминлигини қўн қиррали, маориф, соғлиқнинг сақлаш ва социал таъминотнинг энг илгор системаси ҳам вужудга келтирилди.

Совет халқининг турмуши ҳозир бекис мазмундор ва кўн қиррали бўлиб қолди. Бу — партиянинг маданият, фанни, жамиятнинг маънавий бойлигини ривожлантириш соҳасидаги нэчл қуч-гайратларининг бевосита натижасидир. Бу ҳақ хатдан олганда тўққизинчи беш йиллик йиллари айниқса диққатга сазовордир.

Умумий ўрта таълимга ўтиш тугалланмоқда, мактаб ва олий ўқув юртида таълим бериш, ишларга ҳўнар-техника ўргатиш тақомиллаштирилмоқда. Одамларнинг жимқоний сийқат-саломатлигини мустақамлаш, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини ахшлалаш, табиий муҳитни сақлаш учун ҳам кўн иш қилинди.

КПСС XXIV съезидан халқ моддий ва маданият эътиёқларини янада тўлиқ қондиришга қаратилган йўл бундан буюн ҳам изчиллик билан онгимай ўтказилверали.

Исон — энг асосий, энг катта бойлигимиз эканлигини, уни ҳар томонлама қамолатга эриштириш эса партиянинг программа мақсади эканлигини партия неча марталаб таъкидлади. Жамият бутун ишлаб чиқаришга, бутун фан ва маданиятни, барча социал ва сийсий муассасаларни инсонга хизмат қилдиримоқда.

Социалистик иқтимоий тузум, совет турмуш тарзи моҳиятининг ўзи ҳам ана шунда ифодаланади, бунинг энг ҳақли равишда Октябрь энг муҳим галабаси, деб билимиз. Совет турмуш тарзида совет кишилари мафзаатлари ва мақсадларини берили, уларнинг коммунизм ишига садоқатини мукжасамлашган. Мамлакатдаги барча миллат ва элаларнинг қардошчилиқ улар ўртасидан буюнма б

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА 1974 ЙИЛГИ СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши учинчи бетда).

Крилов номи марказий илмий-тадқиқот институти бўлимининг бошлиғи, Ленин Леонидович Хоросилкин, С. М. Киров номи «Динамо» заводининг бош инженери, Константин Арсенович Назарян, Транспорт қурилиш министрининг бош бошқармасининг бош инженери, Евгений Антонович Мардан, Қора денгиз парходчилигининг бош механиги — кўп хил мақсадлар учун ишлатилган ўзи юрадиган серурум «Черноморец» ва «Богатир» сузувчи қантар туркуми базисда Ватан денгиз оғир сузувчи қантар туркуми яратганликлари учун.

8. Юлий Иванович Шендлер, техника фанлари кандидати, контроль асбоблар ва технология процессларини соловчи асбоблар ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи Бутуниттифок давлат хўжалик ҳисобидида саноат бирлашмасининг бошлиғи, иш раҳбари, Рояль Адольфовна Аузан, Бутуниттифок давлат марказий комплекс автоматлаштириш илмий тадқиқот институти лабораториясининг мудири, Николай Павлович Яковлев, техника фанлари кандидати, Сергей Алексеевич Николаев, шу институти бўлимининг мудири, Константин Степанович Валушин, бош конструктор, Валерий Александрович Козоробов, бош инженер, Николай Анатольевич Иванов, буюр бошлиғи, Альберт Робертович Фосс, катта мастер, Уст-Каменогорск асбобсозлик заводининг ходимлари, Николай Александрович Баркин, Апол Оганесович Виробин, давлат термо-энергетика асбобсозлиги илмий-тадқиқот институти лабораториясининг мудири, Рудольф Борисович Шабанов, техника фанлари кандидати, шу институти бўлимининг мудири, Юрий Семенович Матвеев, «Двигатель революции» дизель заводи бош инженерининг ўринбосари. — технологик процессларни автоматик бошқариш системаларини қуриш учун «Центр» пневматик виситалари агрегат функционал-аппаратура комплексини ишлаб чиқарганликлари ва жорий этганликлари учун.

9. Георгий Александрович Бердичевский, директор, Сергей Николаевич Елкин, техника фанлари кандидати, бош инженер, Юрий Васильевич Романов, бош технолог, Новочеркасск электросозлик заводининг ходимлари, Евгений Михайлович Болдаренко, техника фанлари кандидати, бутуниттифок электросозлик илмий-тадқиқот, лойиҳа ва технология институти бўлимининг мудири, Вячеслав Иванович Попов, лойиҳачини бош конструктори, Виктор Яковлевич Саердов, бўлим мудирининг ўринбосари, шу институти ходимлари, Иван Семенович Ефремов, техника фанлари доктори, кафедра мудири, Дмитрий Константинович Митов, техника фанлари доктори, профессор, Виктор Дмитриевич Тулунов, техника фанлари кандидати, доцент, Москва энергетика институтининг ходимлари, Александр Леонидович Лисицин, техника фанлари кандидати, Бутуниттифок темир йўл транспорт илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими, Александр Терентьевич Годоватий, министр ўринбосари, Борис Данилович Никифоров, техника фанлари кандидати, бош бошқармасининг бош инженери. Йўллар министрининг «Ходимлари» — автомат тарзда электр билан тормоқлашган ВЛВТ тизимда ўзгарувчан ток санкиз ўли магистрал электровозлари конструкциясини ишлаб чиқарганликлари, уларни йўлга ишлаб чиқаришни ўзлаштирганликлари ва улардан фойдаланишни таъминлаганликлари учун.

10. Глеб Леонидович Лукин, Евгений Самуилович Черноротов, техника фанлари кандидати, И. В. Курчатов номи атом энергияси институти секторларининг бошқарувчилари, Владимир Федорович Осташенко, техника фанлари кандидати, шу институти лабораториясининг мудири, Василий Васильевич Стекольников, техника фанлари кандидати, бош конструктор, Владимир Павлович Денисов, бош конструктор ўринбосари, «Гидропресс» тажриба — конструкторлик бюросининг ходимлари, Николай Иванович Горелов, Орловнинг номи Подольск машинасозлик заводининг цех бошлиғи, Николай Михайлович Кантишев, ишлаб чиқариш бирлашмаси конструкторлик бюросининг бош инженери, Леонид Михайлович Воронин, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрининг бош бошқармасининг бош инженери, Андрей Борисович Сухов, бутуниттифок давлат «Теплоэлектропроект» лойиҳалаш институти бош инженерининг ўринбосари, Петр Михайлович Верхових, давлат атом энергиясидан фойдаланиш комитетининг катта инженери, Владимир Константинович Калашников, Бутуниттифок электромеханика илмий-тадқиқот институти директорининг ўринбосари, Александр Тимофеевич Глушков, А. А. Ицанов номи Ижорск заводининг бош конструктори — атом электр станцияларига қўйилган ВВЭР-440 реактор установалари туркумини яратганликлари учун.

11. Вениамин Исакович Лакций, директор, Павел Иванович Первухин, директор ўринбосари, Владимир Васильевич Наумов, Ярослав Александрович Жегалин, лойиҳачини бош конструкторлари, Александр Михайлович Мальцев, техника фанлари кандидати, бўлим мудири, кончилар ва сарафал машинасозлиги илмий-тадқиқот ва лойиҳа конструкторлик институтининг ходимлари, Николай Александрович Коротких, шу институти тадқиқот заводи илмий-тадқиқот слесари, Геннадий Михайлович Шиполов. — Благоевченскдаги «Амурский металлост» заводининг директори, Георгий Валентинович Плеханов, Никийн Тагилдаги В. И. Ленин номи металлургия комбинати Високогорский кончилар бошқармаси бош конструкторининг ўринбосари, Виктор Дмитриевич Саввин, Узоқ Шарқдаги В. И. Ленин номи кончилар металлургия комбинатининг бош инженери, Илья Иванович Коврига, ер ости проходчиси, Василий Арсентьевич Обухов, кон бош механиги, шу комбинат ходимлари. — кончилар саноатида кон қазини комплекс механизация-лайдаган янги серурум машина — ускуналар яратганликлари, уларни йўлга ишлаб чиқаришни ўзлаштирганликлари ва саноат йўлларида жорий этганликлари учун.

12. Сергей Павлович Антонов, техника фанлари доктори, СССР Қора металлургия министрининг бош бошқармасининг бош конструктори, Дмитрий Прохорович Галин, директор, Федор Борисович Васильев, цех бошлиғи, Михаил Борисович Пашков, цех мастери, Магнитогорскдаги В. И. Ленин номи металлургия комбинатининг ходимлари, Вячеслав Гаврилович Лапшин, «Хроматрон» заводининг цех бошлиғи, Виталий Николаевич Демьяненко, шу завод бўлими бошлиғининг ўринбосари, Анатолий Петрович Зайцев, Александр Акимович Маренинов, бўлима раҳбари лойиҳачининг бош конструкторлари, Сергей Егорович Аланов, йиғувчи слесарлар бригадари, бутуниттифок металлургия машинасозлиги илмий-тадқиқот ва лойиҳа конструкторлик институтининг ходимлари, Юрий Алексеевич Залавин, И. П. Бардин номи марказий қора металлургия илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими, Александр Федорович Пименов, техника фанлари кандидати, шу институти бўлимининг бош конструктори, Виктор Дмитриевич Рязанов, цех бошқармасининг бош конструктори, Сергей Дмитриевич Череметев, «Гидроиниель» институтининг директори, Дмитрий Васильевич Прищепов, шу институти лойиҳачининг бош инженери, Иосиф Давидович Резник, техника фанлари доктори, давлат рангли металлургия илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими, Григорий Николаевич Доброхотов, техника фанлари доктори, Ленинграддаги Г. В. Плеханов номи кончилар институтининг профессори — «Южуралникель» комбинатда кислород, автонлаш ва сорбцион процесслар қўлланган ҳолда никель ва кобальт ишлаб чиқариш янги технологиясини ишлаб чиқарганликлари ва жорий этганликлари учун.

14. Василий Семенович Тарасов, СССР 50 йиллиги номи Ижорск металлургия заводининг директори, иш раҳбари, Иван Федотович Махнев, техника фанлари кандидати, лаборатория бошлиғи, Альберт Иванович Петров, бош инженер ўринбосари, Михаил Андреевич Кислов, бўлим бошлиғи, шу завод ходимлари, Михаил Леонидович Зайцев, техника фанлари кандидати, И. П. Бардин номи марказий қора металлургия илмий тадқиқот институтининг катта илмий ходими, Игорь Константинович Мухин, давлат метиз заводларининг лойиҳалаш институти бош инженерининг ўринбосари, Юрий Михайлович Емельянов, шу институти бўлимининг бошлиғи, Владимир Викторович Магазинер, Александр Иванович Подгаевский, техника фанлари кандидати, бутуниттифок металлургия машинасозлиги илмий-тадқиқот ва лойиҳа конструкторлик институтининг катта илмий ходимлари, Станислав Павлович Панасенко, техника фанлари кандидати, Магнитогорск метиз саноати илмий-тадқиқот институти лабораториясининг мудири, Сергей Тимофеевич Земцов, Омутинский металлургия заводи техникни бошлиғи, Иван Никитич Киреев, Черновенец пулат прокат заводининг бош инженери. — Ватанимизда готияк фасон пулат профиллар ишлаб чиқаришни яратганликлари ҳамда уларни тайёрлайдиган серурум технология ва машина-ускуналарини ишлаб чиқарганликлари учун.

15. Григорий Борисович Букин, «ЦНИИПроектстальконструкция» илмий тадқиқот бўлими лойиҳачининг бош инженери, Борис Васильевич Кочетов, «Главогострой» бошлиғининг ўринбосари, Геннадий Семенович Юферов, «Волго-Стальконструкция» трестининг Горькийдаги биринчи қурилиш-монтаж бошқармасининг монтаж бригадари, Константин Владимирович Клевцов, «Главогострой» трести бўлимининг бошлиғи, Александр Иванович Онуфрич, СССР фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Борис Георгиевич Рензов — XIX аср романтизми ва Француз таънидий реализмининг шарҳловчиси, «Романтизм давридаги француз тарихий романи», «Балзак яқоди», «Флобер яқоди», «XIX асрдаги француз романи» ишлари туркуми учун.

12. Эстония СССРда хизмат қўрган санъат арбоби, композитор Вельо Рихович Торнис — хор учун ёзилган «Ленин сўзлари», «Маарьямаа ҳақида баллада», «Темиз сехри» асарлари учун.

13. РСФСРда хизмат қўрган санъат арбоби, режиссер Илья Абрамович Фроз, сценарий авторининг Владимир Карпович Железняков, операторлар Гасан Магомедович Тутунов, Алексей Николаевич Чардунин, расом Игорь Александрович Бахметьев — М. Горький номи болалар ва ўсимлар филмлари марказий киностудиясида яратилган «5 «В» синфнинг гафати одами» бадий филмининг учун. (Болалар адабиёти ва санъати асарлари учун берилган мукофот).

16. Станислав Семенович Вершинин, министрлик бошқармаси балиқ овлан кемалярининг бош конструктори, Сергей Магвеевич Зимаков, сузувчи заводлар лойиҳачининг бош конструктори, Лидия Викторовна Карелкина, бош технолог, Евгений Прокопьевич Гринко, директор, давлат балиқ саноати корхоналарининг лойиҳалаш институтининг ходимлари, Александр Алексеевич Шушеров, юк кемаляри марказий конструкторлик бюросининг бош конструктори, Борис Алексеевич Панферов, шу марказий конструкторлик бюросининг етакчи инженери, Исая Григорьевна Вилицкий, бош конструктори, Владимир Иванович Горбунов, монтажчи слесарлар бригадари, Александр Александрович Проворов, цех участкасининг бош конструктори, Ленинград адмиралтейство бирлашмасининг ходимлари, Владимир Флорович Старжинский, «Дальроба» бош бошқармасининг бош инженери, Михаил Иванович Дроздов, СССР балиқ хўжалиғи министрининг бошқармасининг бош илмий ходими, Николай Петрович Цветков, «Иероним Уборевич» сузувчи заводининг капитан-директори — 398-лойдҳадаги «Кораблестроитель Клопотов» тизимда сузувчи балиқ — консерва заводларини яратганликлари, шу йилда заводларни йўлга қуришни ташкил этганликлари ва фойдаланишга жорий қилганликлари учун.

16. Станислав Семенович Вершинин, министрлик бошқармаси балиқ овлан кемалярининг бош конструктори, Сергей Магвеевич Зимаков, сузувчи заводлар лойиҳачининг бош конструктори, Лидия Викторовна Карелкина, бош технолог, Евгений Прокопьевич Гринко, директор, давлат балиқ саноати корхоналарининг лойиҳалаш институтининг ходимлари, Александр Алексеевич Шушеров, юк кемаляри марказий конструкторлик бюросининг бош конструктори, Борис Алексеевич Панферов, шу марказий конструкторлик бюросининг етакчи инженери, Исая Григорьевна Вилицкий, бош конструктори, Владимир Иванович Горбунов, монтажчи слесарлар бригадари, Александр Александрович Проворов, цех участкасининг бош конструктори, Ленинград адмиралтейство бирлашмасининг ходимлари, Владимир Флорович Старжинский, «Дальроба» бош бошқармасининг бош инженери, Михаил Иванович Дроздов, СССР балиқ хўжалиғи министрининг бошқармасининг бош илмий ходими, Николай Петрович Цветков, «Иероним Уборевич» сузувчи заводининг капитан-директори — 398-лойдҳадаги «Кораблестроитель Клопотов» тизимда сузувчи балиқ — консерва заводларини яратганликлари, шу йилда заводларни йўлга қуришни ташкил этганликлари ва фойдаланишга жорий қилганликлари учун.

16. Станислав Семенович Вершинин, министрлик бошқармаси балиқ овлан кемалярининг бош конструктори, Сергей Магвеевич Зимаков, сузувчи заводлар лойиҳачининг бош конструктори, Лидия Викторовна Карелкина, бош технолог, Евгений Прокопьевич Гринко, директор, давлат балиқ саноати корхоналарининг лойиҳалаш институтининг ходимлари, Александр Алексеевич Шушеров, юк кемаляри марказий конструкторлик бюросининг бош конструктори, Борис Алексеевич Панферов, шу марказий конструкторлик бюросининг етакчи инженери, Исая Григорьевна Вилицкий, бош конструктори, Владимир Иванович Горбунов, монтажчи слесарлар бригадари, Александр Александрович Проворов, цех участкасининг бош конструктори, Ленинград адмиралтейство бирлашмасининг ходимлари, Владимир Флорович Старжинский, «Дальроба» бош бошқармасининг бош инженери, Михаил Иванович Дроздов, СССР балиқ хўжалиғи министрининг бошқармасининг бош илмий ходими, Николай Петрович Цветков, «Иероним Уборевич» сузувчи заводининг капитан-директори — 398-лойдҳадаги «Кораблестроитель Клопотов» тизимда сузувчи балиқ — консерва заводларини яратганликлари, шу йилда заводларни йўлга қуришни ташкил этганликлари ва фойдаланишга жорий қилганликлари учун.

ДАРСЛИКЛАР УЧУН

а) Олий ўқув юртлири учун.
1. Александр Геннадиевич Курош, физика-математика фанлари доктори — 1971 йилда нашр этилган (10-нашри) «Олий алгебра курси» дарслиғи учун.
2. Андрей Сергеевич Орлин, Виталий Иванович Крутов, техника фанлари докторлари, Москвадаги И. Э. Бауман номи Олий техника билим юрти кафедраларининг мудири, Дмитрий Николаевич Вирубов, Сергей Георгиевич Романов, Михаил Георгиевич Круглов, техника фанлари докторлари, шу олий мактабининг профессорлари — 1970—1973 йилларда нашр этилган (3-нашри) турт томли «Ички ёнув давгетеллари» дарслиғи учун.

б) Ўрта мактаб учун.
Леонид Александрович Цветков, СССР Педагогика фанлари академиясининг мухбир аъзоси, СССР Педагогика фанлари академияси ўқитиш мазмуни ва методлари илмий-тадқиқот институти лабораториясининг мудири — 1972 йилда нашр этилган (10-нашри) «Органик химия» дарслиғи учун.

СССР Марказий Комитетининг Секретари
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Министрлар Советининг Раиси
А. КОСИГИН.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА 1974 ЙИЛГИ СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг таълифини қўриб чиқиб, 1974 йилги СССР Давлат мукофотларини қўйидагиларга беришга қарор қилди:

1. РСФСРда хизмат қўрган санъат арбоби, санъатшунослик доктори, СССР бадий академиясининг ҳақиқий аъзоси Михаил Владимирович Аппатов — «Рус санъати тарихи юзасидан ётувлар», «XI—XVI асрлардаги рус санъати хазинаси (суратнашқил)», «Андрей Рублев» рус ва совет санъати тарихига оид асарлар учун.

2. СССР халқ артисти Мария Лукьяновна Биеш — СССР таълим айтилганлигининг 50 йиллигига бағишланган концерт программаси ҳамда А. С. Смирнининг «Қаҳрамонна баллада», Д. Вердинининг «Трубадур», П. Чайковскийнинг «Евгений Онегин» операларида партияларни янро этганлик учун.

8. Шояр Леонид Николаевич Мартинов — «Гипербола» шеърлар тўплами учун.
9. РСФСР халқ артисти, сценарийлар айлари ва режиссер Александр Иванович Медведкин — ҳужжатли филмлар марказий киностудиясида яратилган «Виклдон азоби», «Хитой ура тун», «Таш-вазили хроника» ҳужжатли-публицистик филмлари учун.

10. Ёзувчи Абдуҷамал Каримович Нурпенов — «Қон ва тер» трилогияси (1 китоб — «Шом», 2 китоб — «Сарсонгаринлик», 3 китоб — «Емприлик») учун.
Козоннинг халқ артисти, режиссер Озарбайжон Мадиевич Мамбатов, расом Александр Сергеевич Криштовин, ролларнинг ижрочилари — Козоннинг СССРда кизмат қўрган артист Асанали Ашматов, Козоннинг СССРда кизмат қўрган артист Файда Шарипова, Шарипова, Козоннинг СССР халқ артисти Идрис Ногайбаев — М. Азиев номи Козоннинг давлат академик театрида саҳнага қўйилган «Қон ва тер» спектакли учун.

11. Филология фанлари доктори, СССР фанлар академиясининг мухбир аъзоси Борис Георгиевич Рензов — XIX аср романтизми ва Француз таънидий реализмининг шарҳловчиси, «Романтизм давридаги француз тарихий романи», «Балзак яқоди», «Флобер яқоди», «XIX асрдаги француз романи» ишлари туркуми учун.

СССР Марказий Комитетининг Секретари
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Министрлар Советининг Раиси
А. КОСИГИН.

ВАТАНИННГ ЮКСАК МУКОФОТИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 5 ноябрь куни Кремлда фан ва маданият арбобларининг, ҳарбий саркардаларининг, бир қанча министриликлар ва идоралар ходимларининг катта гуруҳисига ордени медаллар топишди.

Ёзувчилардан Р. Г. Гамзатов, Н. М. Грибачев, В. П. Катаев, В. М. Кожеников, Г. М. Марков, К. Яшин (Нўмон)га Ленин ордени медали топишди. Улар совет адабиётини ривожлантиришдаги катта хизматлари, актив жамоат фаолияти учун ҳамда СССР Ёзувчилар союзи ташкил этилганлигининг 40 йиллиғи муносабати билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўдилар.

СССР халқ артисти С. А. Герасимовга, Ленин ордени ҳамда «Уроқ ва Болга» олтн медали топишди. Унга совет кино санъатини ривожлантиришдаги гот буюк хизматлари ҳамда саамарли жамоат фаолияти учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган.

Совет санъатини ривожлантиришдаги гот буюк хизматлари, самарли педагогик ва жамоат фаолияти учун СССР халқ артисти Г. С. Улановга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Унга Ленин ордени ҳамда «Уроқ ва Болга» олтн медали топишди.

Совет театр санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ҳамда Малый театр ташкил этилган кунининг 150 йиллиғи муносабати билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган СССР халқ артистлари Е. Н. Гоголев, М. И. Жарва ва И. В. Ильинскийларга Ленин ордени ҳамда «Уроқ ва Болга» олтн медали топишди.

РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. М. Калашников, «Центросоюз» правлениясининг раиси А. П. Климов, авиация бош маршалли С. К. Кузатов, СССР халқ артисти П. В. Мессельский, академик Г. М. Франкларга Ленин ордени топишди.

Уроқларнинг катта бир гуруҳисига Октябрь революциясини ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, Халқлар дўстлиги ордени, шунингдек СССР халқ артисти ва СССР халқ рассоми унвони берилганлиги тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг қарорлари топишди.

Мукофотланганлар ўз фаолиятларида берилган юксак баҳо учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига қизгин миннатдорчилик ихзор қилдилар ва бутун куч, билим ва тажриба билан социалистик Ватанимизда гуллаб-яшатиш ишига бағишланди, деб ваъда бердилар.

Н. В. Подгорний КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан, шахсон Л. И. Брежнев номидан мукофотланганларни саниий табрикларни, уларга сўхат-саломатлик, бахт-саодат, ишларида янги муваффақиятлар тилади, яқинлашиб келаятган байрам — Улу Октябрьнинг 57 йиллиғи билан уларни муборакбод қилди.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ҚАРОМИ

УЗБЕКИСТОН ССР СУРХОНДАРЕ ОБЛАСТИ, ШЕРОБОД РАЙОНИДАГИ БУДЕННИНГ НОМИЛИ СОВХОЗ ПАХТАЧИЛИК БРИГАДАСИНИНГ АЪЗОЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Пахта етиштириш юзасидан беш йиллик плани мундидан илгари бажарганликлари, теҳникдан фойдаланишда юксак маҳорат ва шу билан бирга шахсий меҳнат намунаси кўрсатганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Рустамов Хўжакул — пахта теҳни машинаси механик-ҳайдовчисининг ёрдамчиси.

III ДАРАЖА МЕХНАТ ШУХРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Раҳимов Иброҳим — тракторчи.

Хуррамов Иброҳим — ишчи, Шерматов Ражаб — ишчи.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1974 йил, 6 ноябрь.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1974 йил 7 ноябрь № 245 Москва шахри.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина уртоқлари! Прапоршчини ва ичман уртоқлари! Офицер, генерал ва адмирал уртоқлари! Бугун совет халқи, Куролли Қуларнинг жангчилари, социалистик мамлакатларнинг меҳнатшоналари, бутун прогрессив инсоният Улу Октябрь социалистик революциясининг 57 йиллигини татанга билан байрам қилмоқда.

Улу Октябрь жаҳон тарихининг янги даврини — дунёни революцион ағиллаш даврини бошлаб берди. Бизнинг Ватанимиз улу Ленин кўрсатган йўлдан бориб, тарихан жуда иссиқ мундид ичда қудратли социалистик давлатга айланди. Коммунистик партия теварағига мустақим жиплашган совет ишчилари ҳозирги вақтда КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш учун ўр фиқдорлик ва иқидий гайрат билан меҳнат қилмоқда. Тўқзинчи кун беш йиллигининг тўртинчи йили планини мундидан илгари бажариш учун социалистик мусобада кенг кучоқ ёйди. Саноат ва кишлоқ хўжалиғи ишлаб чиқариши, фан ва маданият муваффақиятли суратда ривожланмоқда, халқ фаровонлиғи ўсмоқда, СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қудрати мустақимланмоқда.

Қардош социализм мамлакатлари янги жаннат қурилишида ната-ката муваффақиятларга эришдилар. Социалистик ҳамдустликнинг бирлиги ва жанговар жиплиги марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари неғизда тобора мустақимланмоқда.

КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ташиқ сибат программаси натижати ва илчиллик билан амалга оширилмоқда. Совет Иттифоқи социалистик ҳамдустлиги мамлакатлари билан мустақим бирлигида халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини мустақимлаш йўлини тинмай ўзлаш келмоқда, турли илмий-технологик давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини амалга оширишга эришмоқда.

Кескинликни юмшатиш йўлида эришган муваффақиятларга қарамай, реакция ва агрессия кучлари халқ ҳам янавуз бўлиб, ҳаракат қилмоқда. Бу кучлар халқлар вазиетини соғломлаштиришга қаршилик кўрсатмоқда, урушга моддий тайёргарлик олиб бормоқда, дунёнинг турли районларида ивгогарликлар қилмоқда.

Шундай бир шароитда Коммунистик партия ва Совет давлати мамлакат мудофаасини янада мустақимлаш учун зарур бўлган ҳамма чораларни нўрмоқдалар, Куролли Қуларнинг жанговар тайёргарлигини ошириш тўғрисида тинмай гамхўрлик қилмоқдалар.

Энг замонавий курул-йроғ билан курулган совет жангчилари юксак маънавий-сиёсий ва жанговарлик фазилатлари эғасидан, Улар қардош социалистик мамлакатлар армиялари билан мустақим жанговар ҳамдустликда бундан бун ҳам ўзининг ватанпарварлик ва интернационал бурчини шараф билан бажардилар, социализмининг тарихий галабаларини мустақим тарзда ва зирканлик билан қурилайвердилар.

Армия ва флот жангчилари, уртоқлари! Сизларни Улу Октябрь социалистик революциясининг 57 йиллиғи билан табриклияман. Ҳарбий ва сиёсий тайёргарликда, курул-йроғи ва ҳарбий теҳникани эғаллашда, ҳарбий интизомни мустақимлашда Куролли Қуларнинг шахсий ҳастави янгида-янги муваффақиятлар тилаяман.

Улу Октябрь социалистик революциясининг 57 йиллигини нишонлаш юзасидан БУЙРУҒАМАН:

Бугун, 7 ноябрь маҳаллий вақт билан соат 20 да Ватанимиз пойтахти — наҳрамон шахар Москвада, Иттифодлик республикаларнинг пойтахтларида, наҳрамон шахарлар — Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одесса, Новороссийск, Керда, наҳрамон қалъа — Брестда тўлпардан 30 марта ўқ узи салот берилсин.

Яшасин наҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли Куролли Қуларлари! Барча галабаларининг илҳоячиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали А. ГРЕЧКО.

ЛЕНИНИЗМ ҒОЯЛАРИ ТАНТАНАСИ

(Боши биринчи бетда).

Тошкент шахар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев тантанали йиғилишни очқ деб эълон қилди.

КПСС Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилиғидаги КПСС Ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан йиғилишнинг фахрий президиумига сайлованди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчоновга Ўзбекистон социалистик революциясининг 57 йиллиғи тўғрисида доклад қилиш учун сўз берилди.

Докладчи кўп миллатли Совет давлатининг халқлари нишонлабган шонли тарихий сана тўғрисида гапирди. Йиллар, асрлар, неча минг йиллар ўтди, ишчиларнинг меҳнат-янги авлодлари ўсиб улғайди, лекин Владимир Ильич Ленин бошчилиғидаги Большевиклар партияси раҳбарлигида 1917 йилнинг октябрыда ишчилар ва деҳқонлар кўрсатган революцион жасорат ҳеч қачон унутилмайд.

Улу Октябрьнинг ҳарбий санъати ленинизм миллий сибат амалга оширилши натижасида эришган галабалар, босиб ўтилган йўлнинг жанговар қуригидир. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллиғига бағишланган тантаналар шу сибатнинг ағойиб натижаси бўлди. Тўқзинчи кун беш йиллиқ планининг, КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш учун кураш бугунги ҳаётимизнинг характери ва ритмини белгилаб берувчи энг муҳим ишдир, деб таъкидлади докладчи.

Ўзбекистон меҳнатшоналари тўқзинчи кун беш йиллик халқ хўжалиғи вазиқларининг ҳал этишга, социализм ватанин анда равақ топишга барча қардош республикалар билан бирга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Республика саноат корхоналарининг коллективлари энг муҳим маҳсулот ишлаб чиқариш ва маҳсулот реализация этиш ҳамда жиҳатдан тўқиз ойлик планини бажариб бажардилар. Пахтакорларнинг эришган муваф